

10. seminář, analytická geometrie

Příklad 1: Vyšetřete vzájemnou polohu přímek p , q , (v případě různoběžek určete souřadnice průsečíku)

- je-li $p = \{[1 + t, 2 - 2t, t], t \in \mathbb{R}\}$, $q = \{[4 - 2s, 1 + 4s, 3 - 2s], s \in \mathbb{R}\}$ [rovnoběžky]
- je-li $p = \{[2 - 3t, 1 + t, 4 - t], t \in \mathbb{R}\}$, $q = \{[-4 + 3s, 3 - s, 2 + s], s \in \mathbb{R}\}$ [$p=q$]
- je-li $p = \{[2t, 3 - t, 4 - t], t \in \mathbb{R}\}$, $q = \{[2 - 2s, -1 + s, 6 + 2s], s \in \mathbb{R}\}$ [mimoběžky]
- je-li $p = \{[2, 1 + t, 3], t \in \mathbb{R}\}$, $q = \{[s, 4, 1 + s], s \in \mathbb{R}\}$ [různoběžky, $P[2,3,4]$]
- je-li $p = \{[2, 4 - t, 1 + 2t], t \in \mathbb{R}\}$, $q = \{[1 - s, 2 + 3s, -1 - 2s], s \in \mathbb{R}\}$ [mimoběžky]

Příklad 2: Jsou dány body $A[2, 1, 6]$, $B[0, -1, -6]$, $C[-1, 2, 0]$.

- Dokažte, že body A, B, C určují rovinu a napište její parametrické rovnice.
- Vypočítejte souřadnice bodů, ve kterých rovina ABC protíná souřadné osy.
[[1,0,0],[0,1,0],[0,0,-3]]
- Rozhodněte, zda body $K[2, 4, 15]$, $L[-3, 2, 6]$ leží v rovině ABC . [K ano, L ne]
- Vypočítejte $z \in \mathbb{R}$ tak, aby bod $M[-2, 1, z]$ ležel v rovině ABC . [$z=-6$]

Příklad 3: Rozhodněte, zda body A, B, C určují rovinu, případně napište její obecnou rovnici, je-li:

- $A[1, 1, 1]$, $B[5, 1, -3]$, $C[2, 0, 2]$. [$x+2y+z-4=0$]
- $A[1, -3, -1]$, $B[2, 2, 0]$, $C[-4, 5, 5]$. [$2x-y+3z-2=0$]
- $A[1, 2, -3]$, $B[0, 1, 2]$, $C[2, 3, -8]$. [neurčují rovinu]
- $A[0, 0, 0]$, $B[1, 2, -2]$, $C[-3, -6, -5]$. [$2x-y=0$]

Příklad 4: Napište obecnou rovnici roviny ρ , je-li určena

- bodem $A[0, -1, 5]$ a přímkou $p = \{[3 - t, -2 + t, 4 + 2t], t \in \mathbb{R}\}$
- přímkami $p = \{[\frac{5}{2}, 2 + t, 0], t \in \mathbb{R}\}$ a $q = \{[3, 1 + s, 2], s \in \mathbb{R}\}$
- body $A[3, 4, 5]$, $B[-2, 1, 0]$ a je rovnoběžná s osou y .

Příklad 5: Vyšetřete vzájemnou polohu přímky p a roviny ρ , je-li

- a) je-li $p = \{[2 + t, 3 + 2t, 1 - t], t \in \mathbb{R}\}$, $\rho : x - 2y + z - 5 = 0$ [různoběžné, $P[0, -1, 3]$]
- b) je-li $p = \{[1 - 2t, 5 - t, -3 + t], t \in \mathbb{R}\}$, $\rho : 3x - y + z - 11 = 0$ [rovnoběžky]
- c) je-li $p = \{[2t, 4 + t, -1], t \in \mathbb{R}\}$, $\rho : x - 2y - 3z + 5 = 0$ [přímka leží v rovině]
- d) je-li $p = AB$, kde $A = [-2, 0, -1]$, $B = [2, 1, 4]$ a rovina ρ je určena body $K = [0, 0, 3]$, $M = [-2, -1, 1]$, $L = [0, 1, 4]$. [různoběžné, $P[4; 1, 5; 6, 5]$]

Příklad 6: Načrtněte

- a) polorovinu $2x - 3y + 2 \geq 0$.
- b) kružnici $(x - 1)^2 + y^2 = 16$ (určete střed a poloměr).
- c) elipsu $25x^2 + y^2 = 100$ (určete střed, délky poloos, excentricitu a ohniska).
- d) hyperbolu $(x - 1)^2 - 4(y + 2)^2 = 16$ (určete střed, délky poloos, excentricitu, ohniska a rovnice asymptot)
- e) parabolu $(x + 1)^2 + y + 2 = 0$ (určete vrchol, ohnisko a rovnici řídící přímky).

Příklad 7: Napište rovnici

- a) kružnice, která má střed v počátku soustavy souřadnic a prochází bodem $A[1, 1]$.
[$x^2 + y^2 = 2$]
- b) kružnice, která má střed $S[2, 1]$ a prochází bodem $K[6, -2]$ (najděte průsečíky s osami).
[$(x - 2)^2 + (y - 1)^2 = 25$]
- c) elipsy, která má ohniska v bodech $F_1[3, 2]$, $F_2[-3, 2]$ a hlavní poloosu délky 5.
[$\frac{x^2}{25} + \frac{(y-2)^2}{16} = 1$]
- d) paraboly, která má vrchol v počátku a ohnisko $F[2, 0]$. [$y^2 = 8x$]
- e) paraboly, která má vrchol v počátku a řídící přímku $x = 1$. [$y^2 = -4x$]

Příklad 8: Úpravou na středový tvar rovnice rozhodněte, o jaký typ kuželosečky jde a načrtněte ji.

- a) $4x^2 - 9y^2 + 18y - 45 = 0$
- b) $2x^2 + 3y^2 - 12x + 6y + 21 = 0$
- c) $y^2 - 3x - 2y + 7 = 0$
- d) $4x^2 + 4y^2 - 16y - 9 = 0$